

Årsberetning for 2023

Seniorråd/ældrerråd er omfattet af

§§ 30-33 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Seniorrådets medlemmer vælges ved direkte valg. Seniorrådet rådgiver kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører de ældre.

Seniorrådet i Fredensborg Kommune blev senest valgt i november 2021 via digitalt valg. Det havde sit konstituerende møde i december 2021, her blev Niels Søndergaard valgt som formand, Charlotte Poulsen som næstformand, Vivien Middelboe som kasserer og Lisbeth E. Knudsen som sekretær.

I oktober 2022 blev der foretaget ny konstituering, her blev Charlotte Poulsen valgt til formand, Lisbeth E Knudsen til næstformand og sekretær, Vivien Middelboe fortsatte som kasserer indtil Viviens udtræden i maj 2023, Peter Sørensens indtrådte som nyt medlem i juni 2023 og Nils Rasmus Hansen udtrådte af Seniorrådet i september, Jyttes Bloch Kelsen indtrådte som nyt medlem i oktober. Ved årets udgang bestod Seniorrådet af:

Formand Charlotte Poulsen

Næstformand Lisbeth E Knudsen

Kasserer Niels Søndergaard

Medlem Finn Kamper-Jørgensen

Medlem Toni Strande

Medlem Grethe Troensegaard

Medlem Jørgen Simonsen

Medlem Peter Sørensen

Medlem Jytte Bloch Kelsen.

Seniorrådet har et godt samarbejde med forvaltningen. Derudover har der længe været et ønske om direkte kontakt til Social- og Sundhedsudvalgets politikere.

Med glæde kan vi orientere om, at det første møde mellem Seniorrådets medlemmer og social- og sundhedsudvalget er planlagt til at finde sted i 2024.

Der er afholdt 11 SR møder i 2023.

Januar mødet blev afholdt på rådhuset hvor Centerchef Marianne Mandal og udviklingskonsulent Maja Katrine Andersen, orienterede os om den nye Social- og Handicappolitik.

Sigtepunkter for 2023 blev drøftet og grupperne er i gang med deres opgaver. Fra boliggruppen udsendes i januar digitalt spørgeskema til alle ældre i kommunen for at afdække ønsker for

seniorboliger.

Februar mødet foregik på plejehjemmet Egelunden hvor Centerleder Louise Høg bød velkommen, viste en bolig frem og orienterede om Egelundens referenceramme og Centerchef Camilla Arent deltog i en del af mødet og orienterede blandt andet om Kommunens Eden projekt, sikkerhed vedrørende medicinadministration, personalesituationen og selvstyrede grupper i hjemmeplejen.

Marts mødet, der foregik på rådhuset, blev indledt med den årlige borgmesterfrokost med tilstedeværelse af borgmester Thomas Lykke Pedersen, kommunaldirektør Mads Toftegård, Centerchef Camilla Arent, direktør Mie Gudmundsen, direktør Thomas Barfod, direktør Tine Gram. Der var en god dialog om blandt andet digitalisering, senioregnede boliger og frivilliges bidrag til kommunen.

April mødet blev afholdt på Rådhuset. Temaet her var orientering om teams i hjemmeplejen. Gæster var Direktør Mie Gudmundsson, centerchef Camilla Arent og projektleder Nina Bonafede.

Maj mødet blev afholdt på Rådhuset. Vi drøftede specielt boliggruppens arbejde. Vivien Middelboe deltog for sidste gang i dette møde.

Juni mødet rykkede vi til pleje- og aktivitetscenter Øresundshjemmet hvor vi, af Centerleder Rikke Kirkeby, med god bistand af sine gruppeledere Nina Keller og Lena Hansen bød velkommen og introducerede til hjemmet. Musikterapi blev nævnt som et vigtigt element i hverdagen hvor Personcentreret pleje efter Kitwood teorien praktiseres. Peter Sørensen, Seniorrådets nye medlem, deltog.

August mødet dannede ramme om drøftelse af pårørenderåd på plejehjem. Camilla Arent deltog i en del af mødet og gav os en opdatering på personalesituationen, Samt at en planlagt seniorfestival er blevet aflyst på grund af manglende tilmelding.

September mødet, vi var på Skovgården plejecenter, hvor vi af Centerleder Camilla Woller Nielsen fik en grundig gennemgang af Skovgårdens personalesituation, ønsker og udfordringer. Vi fik en introduktion, der gav os indtryk af at personale og beboere på Skovgården var i trivsel. Camilla Arent deltog også i mødet samt Demenskoordinatorerne Lisbeth Bøgeholdt og Janne Winckler, der orienterede om deres arbejde med demens i kommunen.

Oktober mødet blev afholdt på Else Marie Hjemmet. Gæster udvalgsformand Louise Mehnke, direktør Mie Gudmundsson. Her blev det aftalt at der fremover skal afholdes to møder mellem Seniorrådet og Social- og Sundhedsudvalget.

November mødet blev igen afholdt på Rådhuset, Centerchef Camilla Arent deltog i en del af vores møde. Seniorrådet havde gennem hele 2023 arbejdet med den interne kommunikation og trivsel. Her nåede vi frem til et sæt pejlemærker.

Camilla Arent orienterede om personalesituationen, og om arbejdet med at få udarbejdet en Fredensborg model for frivillighed, kommunen har ansat en frivillighedskoordinator.

December mødet, igen på Rådhuset. Vi havde besøg af Centerchef Camilla Arent der orienterede om medicinbehandling, personalesituation, digitaliseringsprojekter samt oprettelse af seniorpulje. Vi havde en god drøftelse om kommende temaer der skal tages op, herunder ny ældrereform.

Ud over SR møderne har der været aktivitet i de grupper Seniorrådet har videreført fra tidligere år. Det drejer sig om følgende arbejdsgrupper:

Boligruppen

Seniorrådets Boligruppe rådgiver byrådet i ældrepolitiske spørgsmål indenfor boligområdet og formidler synspunkter mellem borgerne og byrådet om lokalpolitiske boligspørgsmål. Det er boliggruppens mål, at der oprettes senioregnede bofællesskaber i alle fire bysamfund.

Social- og Sundhedsgruppen Gruppen har, som de øvrige grupper i SR, holdt sig orienteret om, hvad der arbejdes med i kommunen gennem referater fra byrådet og dets udvalg, samt input fra pressen og gennem andre kontakter.

Forebyggelse og ældrepolitik har naturligt fyldt meget på de afholdte møder, der er udfærdiget materiale til flere høringsvar, hvilket fortsætter i 2024.

Social- og Sundhedsgruppen har desuden fortsat været optaget af at sikre en udvikling på kommunens plejehjem der går i en retning hvor hjemlighed, næstekærlighed og respekt for borgernes selvbestemmelse tilgodeses.

Arbejdet med ny ældrelov er igangsat i 2023 og vi forbereder os på at kunne gå aktivt ind i debatten for at sikre en fortsat ældrepolitik med borgeren i centrum.

Infrastrukturgruppen. Målet for infrastruktur og teknik er at arbejde for at gøre det muligt for alle borgere (her specielt for ældre og handicappede) at kunne komme deltage i samfundet. Herunder at kunne komme til læge, deltage i kulturlivet og færdes trygt på veje og stier.

Gruppen har holdt sig orienteret om, hvad der arbejdes med i kommunen gennem referater fra byrådet og dets udvalg, samt fra input fra pressen og gennem andre kontakter.

Gruppen samarbejder samarbejde med Byrådets udvalg Plan-, trafik- og Klimaudvalget, Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling, Handicaprådet, Forebyggelsesrådet, kommunens tilgængelighedskoordinator, Nordsjællands Park og Vej og andre relevante personer.

Gruppen har sendt forslag til budgettet om faldforebyggelse ved reovering af de noget dårlige fortove og stier i kommunen, hvilepladser på gangstier og understøttet DigiRehab gymnastik hos hjemmeboende ældre.

Der er sendt høringsvar om reducere af støj fra den nye boldbane meget nær ved plejehjemmet Mergeltoften i Nivå.

Vi har følgende punkter på dagsordenen for arbejdet i det kommende år:

1. Arbejde målrettet på at undgå faldulykker ved at påpege behovet for stadig reovering af fortove og stier, samt gøre opmærksom på bløde trafikanter som fodgængere og cyklister
2. Arbejde på busforbindelser for ansatte og pårørende til plejehjemmet Skovgården som det f.eks. sker i Fredensborg til Lystholm og Benediktehjemmet
3. Samarbejde med Forebyggelsesrådet om en teknologivurdering af nye digitale teknologier
4. Være med til at finde gode og brugbare ny teknologier for kommunikation mellem behandlere og ældre.
5. Påpege nødvendigheden af tilstrækkelig vejbelysning af hensyn til sikkerhed
6. Etablering af bænke (udover pyntebænke i granit) hvor seniorer færdes i naturen
7. Etablering af toiletter, hvor seniorer færdes

Gruppen består af Gruppeleder Toni Strande, Lisbeth E. Knudsen og Niels Søndergaard.

Kulturgruppen har fokus på tilbud inden og udendørs til alle seniorer i dagtimerne og vi har meget længe efterspurgt en kalender hvor kommunens borgere kan se hvad der tilbydes. Det er også et fokus tilgængelighed tages alvorligt såvel i bygninger som i naturen ved stier mm.

Der er fra SRs side opmærksomhed på seniorers varetage af opgaver som frivillige idet motivation, respekt og anerkendelse er drivende elementer for den enkelte frivilliges indsats. Dette sker gennem Kulturelt Samråd Fredensborg, der er paraplyorganisation for de kulturelle foreninger i kommunen.

Kulturelt Samråd har også plads i Folkeoplysningsudvalget hvor alle foreninger mødes med administrationen. Her har nedskæringerne af tilskud til foreninger på nu kun 2000 kr. om året været forelagt men kulturen vandt ikke så rigtige mange foreninger har svært ved at få budgettet til at holde.

Klimarådet er etableret i 2021. Seniorrådets medlem af Klimarådet for Fredensborg Kommune er næstformand Lisbeth E. Knudsen. Klimarådet har afholdt tre ordinære møder samt et møde med Byrådet hvor borgersynspunkter blev præsenteret af Lisbeth:

Væsentligste budskaber om det borgernære:

- at se borgeres engagement som en del af indsatsen nu og fremover
- at forstå nødvendigheden og nytte af affaldshåndtering
- at opnå klarhed omkring energi/varme forsyning
- at finde meningsfyldt egen indsats

Indsatser om det borgernære er

- Oplysningsmøder via Folkeuniversitetet og biblioteker mm.
- Appellere til borgeres engagement som en del af indsatsen nu og fremover
- Forklare nødvendigheden og nytte af affaldshåndtering
- Forklare omkring fremtidig energi/varmeforsyning (gas, fjernvarme, el, vedvarende)

Kulturelt Samråd: Seniorrådets medlem af Kulturelt Samråd i Fredensborg kommune er formand for SR-kultur gruppe Lisbeth E. Knudsen. Kulturelt Samråd, der repræsenterer kulturelle foreninger i kommunen, er genopstartet for mere foreningsinddragelse og information i dialog med kommunen. Der er fokus på synlighed og tilgængelig information om arrangementer i foreningerne og fra kommunens side. Kulturelt Samråd tilbyder at medvirke ved arrangement i kommunen bl.a. ved kulturkonferencer og andre kulturelle tilbud. Som medlem af kulturelt Samråd er Lisbeth desuden i Folkeoplysningsudvalget for alle foreninger i kommunen.

Forebyggelsesrådet for Ældrebeholdningen:

Forebyggelsesrådet blev nedlagt i 2023

I Byrådets budgetforlig hedder det i tekstafsnittet for område 5.4 Ældre:

”Forebyggelsesrådet nedlægges. Forebyggelsesrådets opgaver løftes fremadrettet af Seniorrådet, der allerede i dag har stort fokus på blandt andet forebyggelse. Arbejdet understøttes af kommunens forebyggelsesenhed”

I efterfølgende dokumenter for implementering af budgetforlig 2024-2027 anføres det:

Ændring af Forebyggelsesrådet (lægges under Seniorråd). Rådet er nedlagt med udgangen af 2023 Seniorrådet frarådede Byrådet at nedlægge Forebyggelsesrådet i en kort kommentar til besparelserne i kommunen.

Seniorrådet har afgivet 11 hørings svar til Kommunen vedrørende:

- Det ældrepolitiske dokument: Livskvalitet i hverdagen (februar 2023)
- Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden, Grøn politik, For perioden 2023-2026 (Marts 2023)
- Bygninger og byrum skaber liv, Bolig-, Arkitektur- og Ejendoms politik, For perioden 2023-2026 (marts 2023)
- Det skal være nemt, sikkert og grønt at komme frem, Mobilitets- og infrastruktur politik for perioden 2023-2026 (marts 2023)
- Alle har ret til et meningsfuldt liv, Social- og handicappolitik, For perioden 2023-2026 (marts 2023)
- Udbud af urologiprodukter (marts 2023)
- Retningslinjer for brugen af Amfi-scenen (April 2023)
- Høringsudkast til sundhedsaftale 2024-2027 for Region Hovedstaden, kommunerne og almen praksis april 2023. (maj 2023)
- Indkøbsordninger i udbud (august 2023)

- Udbud af genbrugshjælpe midler- SKI 50.98 (september 2023)
- Sundhedspolitik for perioden 2023-2026 (september 2023)

Seniorrådet har desuden deltaget i revision af **Kommunens kvalitetsstandarder 2024** hvor to medlemmer af SR deltog med kritisk gennemgang og kommentarer.

Eksterne samarbejder med Seniorrådets deltagelse:

Nordgruppen af ældreråd/seniorråd består af de anførte kommuners ældreråd.

Repræsentanterne mødes typisk 4 gange årligt med en dagsorden der præges af 2 komponenter

1. Et tema af fælles interesse med oplæg og diskussion,
2. Gensidig information og erfaringsudveksling

Temaer

1. Velfærdsteknologi og teknologivurdering.

Alle kommuner er ved at udvikle velfærdsteknologi, bl.a. for at effektivisere. En oversigt over velfærdsteknologi blev præsenteret og drøftet. Bred, kritisk vurdering – teknologivurdering – praktiseres i almindelighed ikke, når en kommune beslutter. Enighed om betydningen af, at ældrerådene anbefaler kommuner anvendelse af teknologivurderings-modeller i beslutningsprocessen. Og samarbejdsaftaler mellem ældreråd og kommunen,
- ældrerådenes erfaringer

2. Nordsjællands Hospital, - det nye og gamle hospital, status 2023

Hospitalets historie og aktuelle struktur, arkitektur og funktion blev oversigtligt gennemgået. Betydningen for den nye samarbejdende Nordklynge (samarbejde hospital, almen lægepraksis, kommune) blev drøftet

3. Samarbejdsaftaler mellem ældreråd og kommunen, - ældrerådenes erfaringer

Lov og bekendtgørelse om ældreråd og bestemmelser om samarbejdsaftaler mv blev opfrisket. Loven udmøntes forskelligt i samarbejdsaftalerne. Nogle ældreråd møder periodisk hele det relevante politiske udvalg vedr. ældre, andre gør ikke. Ligeledes inddrages ældrerådene meget forskelligt i sager, der forelægges udvalg, kommunalbestyrelsen. Lovens formelle høringspligt af ældrerådene er i praksis en del forskellig – enkelte ældreråd inddrages direkte i forvaltningens sagsforberedelse, - de fleste andre ældreråd kan kommentere, når et udvalgs dagsorden offentliggøres. Fredensborg Kommunes årlige borgmesterfrokost blev omtalt, Gribskov kommunes aftale om regelmæssige møder med det politiske udvalg blev rost.

4. Ældre-økonomi i forbindelse med indflytning på plejehjem.

Huslejeniveau, bolig tilskudsregler, brugerbetaling for aktiviteter og tilkøb mv. blev gennemgået og betydningen for ældre af de forskellige regelsæt og indtægtsforhold for ældre blev gennemgået og drøftet. Der var enighed om at god information til ældrebefolkningen om alle disse forhold spiller en stor rolle for planlægning i den enkelte familie.

Information og erfaringsudveksling

Det enkelte ældreråd gennemgår typisk i kort form de temaer som de har behandlet og udtalt sig om siden sidst – f.eks. kommunens budget og besparelser, plejehjems situationen, hjemmepleje, indsatser for et godt ældre liv og gode udfoldelsesmuligheder for ældre.

5. Værdig død – henvendelse til Nordklynges politiske styringsgruppe

Som opfølgning på Regionsældrerådets fokus på temaet hospice og værdig død, besluttede

Nordgruppen at rette henvendelse til den nye struktur i sundhedsvæsenet.

Nordklyngen blev opfordret til at udvikle et forløbsprogram for værdig død og sikre i hver kommune at der er information til borgerne om, hvor man kan opnå hvad – og få information om hjælp. Henvendelsen blev positivt modtaget – og der er nu drøftelser om indsats, - også som led i regionens mere overordnede indsats.

Fra Seniorrådet deltager Toni Strande og Finn Kamper-Jørgensen. Charlotte Poulsen er suppleant. Finn Kamper-Jørgensen har i en årrække været formand for Nordgruppen.

Danske Ældreråd

Landsorganisationen for de 98 kommuners Ældreråd/Seniorråd hedder Danske Ældreråd.

Danske Ældreråd har som formål,

- at varetage ældrerådernes interesser over for Regering, Folketing, KL, Danske Regioner samt offentlige, halvoffentlige og private organisationer,
- at styrke og videreudvikle ældrerådene i deres lokale virke,
- at arbejde for en ældrepolitik, der bidrager til, at alle ældre kan få et godt liv.

1. Vi vil sikre økonomi til en værdig ældrepleje
2. Vi vil sikre forebyggelse, så ældre kan få et godt liv
3. Vi vil sikre et nært sundhedsvæsen med kvalitet og uden egenbetaling
4. Vi vil sikre udbredelse af nye boligformer til ældre.

Ældrerådene/seniorrådene for Region Hovedstadens 29 kommuner samarbejder i Regionsældrerådet, - opbygget med et repræsentantskab og et forretningsudvalg. Der afholdes 4 møder årligt.

Temaerne har i 2023 været

- **Sundhedsplanlægning**, hvor sundhedsudvalgets formand i dialog med mødets deltagere blandt andet drøftede de nye Sundhedsklynger, der skal sammenbinde almen lægepraksis, sygehus, kommunal indsats og de økonomiske og sundhedsmæssige udfordringer for regionens planlægning på sundhedsområdet

- Værdig død og hospice-praksis. Der var oplæg og dialog om hospice og om udadgående palliative teams. Det enkelte ældreråd blev opfordret til i egen kommune at bede om en redegørelse for indsatsen. Seniorrådet i Fredensborg Kommune fik denne redegørelse ved ældrechefen i 2023 og Nordgruppen af ældreråd fulgte op med en henvendelse til Nordklyngen om et forløbsprogram for værdig død samt god information om palliativ indsats i den enkelte kommune.

- **Telemedicin** samt temaet nærhospitaler og det nære, sammenhængende sundhedsvæsen. Der blev givet en oversigt over den omfattende telemedicinske udvikling. Udvikling af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen er en generel udviklings tendens i Danmark i disse år – og der blev bl.a. redegjort for resultaterne fra et tilknyttet forskningsprojekt om ”tættere på det levede liv” i denne sammenhæng

- **Værdig ældrepleje**. Der var oplæg fra Ensomme Gamles værn om deres arbejde og bidrag fra fonden til et betydeligt antal aktiviteter bl.a. for at forebygge ensomhed. Desuden bidrag fra Sundhedsstyrelsens Videnscenter for værdig ældrepleje om grundprincipperne for og organiseringen af værdig ældrepleje.

Hørings svar – Forretningsudvalg

Forretningsudvalget (FU) tilrettelægger og følger op på regionsældrerådets arbejde og muligheder for at

afgive høringssvar på høringer fra Regionen. Desuden har FU udpeget repræsentanter til regions Patient Inddragelses Udvalg, PIU. Der har bl.a. været afgivet høringssvar vedr. regionens sundhedsaftale for 2024-2027 samt vedr. almen lægepraksis planen.

Repræsentanter

Seniorrådets repræsentanter i Regionsældrerådet er Jørgen Simonsen og Niels Søndergaard. Finn Kamper-Jørgensen er medlem af forretningsudvalget via sit formandskab for Nordgruppen af ældreråd. Han er desuden udpeget til at være stedfortræder for regionsrådets medlem af PIU.

I Seniorrådet er vi enige om at være rummelige overfor hinandens meninger, der er ofte divergerende opfattelser, heldigvis er vi enige om at det er ok at være uenige, for al udvikling går gennem forskellige synspunkter.

Seniorrådet ser frem til arbejdet i 2024, hvor det er tanken at der skal satses på mere synlighed, udbygning af netværk og særligt engagement i forhold til ældrereform og ny ældrelov.

På vegne af Seniorrådet
Charlotte Poulsen
Formand